

Aan:

Politieke partijen die deelnemen aan de verkiezingen voor Provinciale Staten in Noord-Brabant (CDA, ChristenUnie-SGP, D66, Forum voor Democratie, GroenLinks, Partij voor de Dieren, 50PLUS, PVDA, PVV, SP, VVD)

Geertruidenberg, 8 januari 2019

Kenmerk : 2018.189

Onderwerp : Een toekomst voor religieus erfgoed in Noord-Brabant

Geachte heer, mevrouw,

De geschiedenis van Noord-Brabant is nauw verweven met religieus erfgoed. In de loop van eeuwen zijn kerken en kloosters gebouwd omwille van hun religieuze functie, als plaatsen waar gelovigen samenkomen en wonen om hun geloof te beleven, te verdiepen en gestalte te geven in zorg voor en betrokkenheid met medemensen. Plaatsen "*God tot eer en de mens tot zeger*". Nog altijd zijn er vele kerken, kapellen en kloosters waar gelovigen de liturgie vieren of individueel tot gebed komen. Kerken en kloosters zijn van belang, ook vanwege de historische betekenis, de waarde voor onze leefomgeving en/of de verbindende waarde. Ze hebben naast de materiële waarde ook een grote immateriële waarde. Om te koesteren!

Natuurlijk zijn wij ons ervan bewust dat inmiddels talrijke kerken en kloosters de poorten hebben moeten sluiten vanwege het teruglopend aantal kerkbezoekers en religieuzen én vanwege verminderde financiële draagkracht van parochie- / kerkbesturen en kloostergemeenschappen, terwijl de lasten alleen maar zijn gestegen. Ondertussen zijn de subsidiepercentages voor restauratie en onderhoud van religieus erfgoed door de jaren heen alleen maar lager geworden. De situatie is verder verslechterd door verandering van de subsidieregeling voor rijksmonumenten. Sinds enige jaren verdeelt de provincie deze gelden. De keuze om de hoogte van de restauratiesubsidie te beperken tot een maximum van € 400.000,- is nadelig voor kerken en kloosters, omdat dit bedrag vaak ontoereikend is. Het heeft onze zorgen vergroot... maar evenmin komt dit het Brabantse erfgoed ten goede.

De kerkgenootschappen zetten zich in om het religieus leven in onze provincie te bestendigen. Voortgezet religieus gebruik geeft de beste waarborgen voor instandhouding van religieus erfgoed. Voor die instandhouding zijn ook passende subsidieregelingen van belang, regelingen die voorzien in het lenigen van de restauratiebehoefte van kerken en kloosters die hun religieuze functie behouden. Daarmee wordt een substantiële bijdrage geleverd aan het behoud van het religieus erfgoed in onze provincie! Wij hopen dat u zich in de nieuwe bestuursperiode in wilt zetten voor die passende regelingen.

Ondanks de goede wil van heel veel betrokkenen, zal naar verwachting het aantal kerkgebouwen en kloosters dat de komende jaren boventallig wordt verder toenemen.

In geval een andere functie voor een kerkgebouw aan de orde komt, willen wij op een zo respectvolle manier op zoek gaan naar herbestemming. We vragen daarbij aandacht voor de eigen rol van het kerkbestuur, dat namens de parochie en/of kerkelijke gemeente de eigenaar is van het kerkgebouw. Daar ligt dus het primaat. Om een herbestemmingstraject succesvol in te gaan is het cruciaal dat het parochie- / kerkbestuur vanaf het begin "drager" is in het proces. Helaas merken wij te vaak dat over kerken wordt gesproken zonder de desbetreffende kerkbesturen daarin vroegtijdig te betrekken. Zoals gezegd, het

kerkbestuur is wél de juridische eigenaar, die zich in de uitvoering van het eigenaarschap ook moet houden aan de diocesane of kerkelijke regelgeving.

Samen met de Provincie Noord-Brabant, de Vereniging Brabantse Gemeenten, de Vereniging Kleine Kernen Noord-Brabant en andere betrokken instanties hebben wij in 2014 het statement "*Toekomst voor kerkgebouwen in Noord-Brabant*" ondertekend (zie bijlage). Daarin verklaren de ondertekenaars een bijdrage te willen leveren aan het vinden van maatwerkoplossingen bij het herontwikkelen van leegkomende kerkgebouwen. Dat vraagt niet alleen om creativiteit en maatwerk, maar vooral ook om een vertrouwenwekkend proces.

De ondertekenaars van dit schrijven werken samen in het Brabantse "Platform Vrijkomende kerkgebouwen". Wij hebben elkaar gevonden in een "Brabantse benadering" van de kerkenproblematiek. Dat geeft de meeste kans op succes... en daarmee ook op behoud van religieus erfgoed in Brabant.

Hopelijk heeft uw partij aandacht voor religieus erfgoed in het partijprogramma voor de verkiezingen van Provinciale Staten. Desgewenst zijn wij graag bereid met u daarover van gedachte te wisselen. U kunt hiervoor contact opnemen met drs. Harrie Maas, directeur van het Monumentenhuis Brabant (tel. 0162-511833, of h.maas@monumentenhuisbrabant.nl).

Hoogachtend,

Mgr. dr. G.J.N. de Korte
Bisschop van 's-Hertogenbosch

Mgr. dr. J.W.M. Liesen
Bisschop van Breda

Drs. P.A. Flach
Voorzitter C.C.B.B. van Noord-Brabant/Limburg
van de Protestantse Kerk in Nederland

W.A. Raaphorst
Voorzitter Monumentenhuis Brabant /
Stichting Behoud Monumenten Brabant

E.F.H. van Schoonhoven
Voorzitter Kleine Kernen Brabant